

Doktor hab. med. Elżbieta Kawenoki-Minc (1910–2008)

W imieniu środowiska reumatologicznego żegnamy naszą Drogą Docent Elżbietę Kawenoki-Minc. Środowisko to jest dużą, wielopokoleniową rodziną, obejmującą obecnych i byłych pracowników Instytutu Reumatologii, placówek reumatologicznych w Polsce i lekarzy skupionych w Polskim Towarzystwie Reumatologicznym. Docent Elżbieta Kawenoki-Minc była jednym z filarów – i to filarów seniorów – tej rodziny reumatologicznej.

Studia medyczne, uwieńczone doktoratem medycyny, ukończyła jako absolwentka fakultetu medycznego uniwersytetu w Nancy w 1935 r.

Podjęta przez Nią po studiach praca zawodowa w szpitalach różnych specjalności została przerwana na ponad 5 lat okresem dramatycznych i heroicznym przeżyć czasu wojny i okupacji hitlerowskiej. Od początku wojny do sierpnia 1944 r., mieszkając w Warszawie, zmuszona była dla ratowania życia ukrywać – zmieniając nazwisko na Rybicka – swoją żydowską tożsamość, co automatycznie wykluczało możliwość ujawnienia dyplomu lekarskiego i podjęcia pracy lekarskiej. Przez okres wojny pracowała jako ekspedientka w drogerii na ul. Podwale, której właścicielką była Jej przyjaciółka i współpracownica z przedwojennego szpitala. Z narażeniem życia ratowała nie tylko siebie, ale i wykradzione z getta dziecko żydowskie. Od 1942 r. przez ponad 2 lata, a następnie rok po wojnie była jedyną opiekunką żydowskiej dziewczynki, córeczki starszego kolegi lekarza, którą tylko na czas powstania warszawskiego przekazała pod opiekę „Żegoty”.

W powstaniu warszawskim uczestniczyła aktywnie w formacji AK „Żywiciel” na Żoliborzu jako sanitariuszka. Po kapitulacji powstania była wywieziona do obozu przejściowego w Pruszkowie, razem z grupą rannych z powstańczego szpitala. Rannych zdołała umieścić w prowizorycznym szpitalu na linii Warszawa-Grodzisk.

W latach 1946–1951 pracowała w różnych szpitalach warszawskich. Pracę w Instytucie Reumatologicznym rozpoczęła w pierwszym roku istnienia tej instytucji, tj. w roku 1951, pełniąc tam wiele funkcji – oddanego chorem lekarza klinicysty, pracownika naukowego, dydaktyka i wykładowcy.

Jej zaangażowanie w pracę, szczególne zainteresowanie ważnym działem reumatologii – dną moczanową, erudycja w tym zakresie i owoce własnych obserwacji klinicznych, dorobek autorski, wreszcie walory Jej kontaktu zarówno z chorymi, jak i lekarzami – wszystko to sprawiło, że piastowała wiele funkcji kierowniczych. Kierowała w różnych okresach Sekcją Szkolenia Lekarzy (jako adiunkt Instytutu Doskonalenia i Specjalizacji Kadr Lekarskich), Poradnią Konsultacyjną, zorganizowanym przez siebie Oddziałem Klinicznym Chorych na Dnę; koordynowała kliniczne badania leków, była wieloletnim członkiem Rady Naukowej Instytutu Reumatologii. Była aktywnym członkiem Polskiego Towarzystwa Reumatologicznego, a przez dwie kadencje – prezesem Zarządu Głównego PTR (w latach 1972–1980).

Od 1964 r. była członkiem Kolegium Redakcyjnego kwartalnika *Reumatologia*, a następnie Rady Programowej tego czasopisma do końca 1996 r. Bardzo dobrą znajomością języków obcych – francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego – wykorzystywała przez wiele lat, opracowując w kwartalniku dział „Streszczenia z czasopism zagranicznych”. Znała także hebrajski.

Była członkinią Europejskiej Ligi i Międzynarodowej Ligi do Walki z Reumatyzmem. Członkostwo honorowe nadały Jej polskie, niemieckie, francuskie i czeskosłowackie towarzystwa reumatologiczne.

Została odznaczona: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem za Warszawę 1939–1945, Krzyżem Armii Krajowej, Warszawskim Krzyżem Powstańczym, Odznaką Weterana Walk o Niepodległość, Krzyżem Partyzanckim i innymi odznaczeniami, spośród których bardzo ceniła sobie Medal *Gloria Medicinae*, nadany Jej w 1990 r. przez Polskie Towarzystwo Lekarskie.

zespół redakcyjny
dwumiesięcznika *Reumatologia*